

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Províncies un mes . . . . . 0·25 Ptas.
Estranje un any . . . . . 6·00 "
Número corrent . . . . . 0·05 cents
No retornaràn ets originals.

Direcció y Redacció: Arabí 6-pral.
Buzón: Kiosko. A. Cabrices. — ort.

Directó: ES MASCLE ROS

Anunci a n'es «FOCH Y FUM».

(Per setmanes y amb variació)	
Plana entera (prosa o vers).	100 Ptas.
id. mitja	60 "
id. cuarta part	35 "
Versos de 10 retxes, «décima»	2 "
id. 5 id. «quintilla»	1 "
Amb prosa CINCH centims per paràula.	

(Tirada: 4000 exemplars)

Setmanari bilingüe inimich de ses penes y amich d'es bon hume

Homenatje clericalista--Entrevista d'el Dimoni y "Es Mascle Ros,"

Di-lin-dinch. (Sa campaneta.)

—Buenas. ¡Hola Mascle Ros!

—¡Qui señá! ¿Y que sou vos?

—Tot a un tros.

—¿Que hey ha Beneta?

—Vench a felicitarté porque amb aques:a campanya demostres que ningú et gana y saps desarollarte.

—¿Y que tal es clericals que teniu per dins l'Iñfern?

—Es que son al foch etern buñen mes fort que es mestral.

Diuen que tu hey anirás prest a ferlos compañía cosa que jo no voldria perque d'es modo que heu fás amb s'enverinada flecha que aquest se'manari escrivis, tantes de veritats dius que es perdria sa cosecha.

—¿Y al Infern que n'hi ha molta d'aquesta jent de capella?

—N'hi há set aumuts per barcella.

—¡Vatúa el Món!

—Sinó escolta:

¿No sents tu aquests capelláns que sa llimosna predican y los veus que may s'afican dins ses butxacas ses mans? Veuen morirné un de fret arruflat a un recó

y no tenguent compasión d'aquell infeliz pobret, passen fent es de entés y en lloch d' tenirli apreci,

hasta el miren amb desprecí diguent que alló un gandul es. Predican que hey ha un Infern y en diró n'hi ha que ploren, pero en canvi cuant sa móren que los jutja el Pare Etern, no hey ha modo ni manera d'obtení sa salvació y cauen amb gran rahó a dins bullenta caldera.

—¿Vol di allá hey ve aquesta jent que ostenta sa coronilla? Tots soLEN vení amb cuadrilla y n'admet a tot moment.

—¿Y allá no hey teniu cap frare?

—¿De frares? ¡N'está estibatl!

¿No saps tu que es un pecat es renunciá a pare y mare?

—¿Y de monjes?

—Re-cristina!

Si ta vo's aprofitá allá pots vení a triá ja que ningú s'imajina lo que passa a n'es convents amb aquesta jent tancada.

—¿Vol di també los agrada es pebre?

—A tots moments.

—¡Lástima pobres monjetes!

—¿Que monjetes ni ciuróns!

—No se per quines rahóns socorráu a ses nobretes.

—¿Y axó? ¿Perque duen vel?

—¿Que ta creus que allá triám? A dins l'Iñfern socorrám de tota clase de pel.

—¿Y es néos que teniu vos troben que ha fet be o mal publicant sa pastoral es nostro Bisba jelós?

—Diuen que es un desbaiat fe axó dins es sigle XX y que are ja están partint cap a n'es camp derrotat.

—Jo no ma posava amb ells perque a mi no ma fan nosa y per jo es tot una cosa pastorals y pastorells. Amb temps de l'Inquisició b. está que excomunicassen, pero are, si callassen los aniria milló.

—Axó diuen per l'Iñfern que si ells mouen a la Terra a n'es qui va dret sa guerra, los afuixarán es pern de sa seu Religió per mes que si oposi en Maura y prest anirán a caure dins un despreci pitjó.

—Si es xerrá fa conversa a sa jent que te criteri y no creu amb so misteri que ells mos volen endossá.

—¿Y amb cuant a sa suscripció que aximateix s'ha aminvada?

—Tot lo contrari! Ha aumentada amb molt grossa proporció. No obstante cualca Vicari de poble estúpit, roños ha fet borrá es suscriptós que eren d'es meu setmanari.

—Se qui es, no hey ha qui l'iguali per doná a n'es Progrés creu.

—¿Que ma deis! ¿El coneixéu?

—Si homo, es de Biniali.

—Com vols que no heu endevini essent dimoni infernal?

—Vols posá que ferá igual es Rectó de Santa Eugini?

—S'hen han dats de baixa uns cuants.

—Ale allá y que los desxúin.

Si no vols que ta remúin no ta colguis amb infants.

—¿Y a Lloseta n'has tengudes?

—D es caciques solament.

—Ve a l'Iñfern aquesta jent que amb ses conciencies venudes trebay n ses eleccions amb sa forma mes innoble y llevó atupen es poble si no el pénjen p'es dellops.

—Vols posá que has augmentat a Algaida, Petra, Sineu,

y demés pobles h'nt Deu es molt mes ben respectat?

Creumé, creumé Mascle Ros axó es jent desenfrenada.

¡Hen tench una tracalada de Vicaris y Rectos....

—¿A l'Iñfern?

—Dins sa caldera y el fatj rostit si está prím, si está grás, hen fatj sahim.

—Si que estau fet una fiera!

—Ja vendràs fent un voltí y mal ma toch re-de-pussa si no hey trobes sa jentussa que jo ta seña! aqui:

Devots que a ses procesóns caminen amb molta pròssa y duguent un'átxe grossa de tres o quatre metxóns,

beates de cadireta

d'aquestes que tu no hen menjes y que fan es set diumenyes combregant amb sa manteta, concejals de ceremoni

que a n'es Foch y Fum s'afúen, que a defora un Cristo d'úen y a dedins un bon dimoni,

Vicaris, Rectos, Canonjes,

Bisbes, Virells, Escolans,

Mióts, Frares, Capellans

y deu mil classes de Monjes.

—¿Directós de setmanaris que n'hi ha molts per allá?

—Sols no los hi deix entrá pues voltros sou uns canaris capássos de convertí hasta es ser mes infernal y axó seria un cabal per jo molt mal de pahí.

—¿Vol di jo foquifumista que allá venga vos sap greu?

—Supuesto que ets amich meu si allá vens serás foguista pues que ja tens sa costüm

segóns es beatum xerra d'omplirte es béch a la Terra donant a tots Foch y Fum,

però amb una condició exclusiva y especial que en vení cap clerical o desertat suscriptó

d'aquests que s'han esborrats per impugnes d'es Vicari, t'has de torná un incendiari deixantlos ben socorrats.

—¿Y perque he de volé mal a n'aquest propagadós que m'esonan fent suscriptós?

—Es que sa jent clerical es un gran contrari meu, y ahont sa vuya s'enganya.

—Ja heu sé que s'úmplen sa pánxa amb honra y gloria de Deu. Ja vendré a visitarvos.

—Vína y t'espassaré es fret.

—Aur mestre Berrufet.

—A reveure Mascle Ros.

Es Mascle Ros.

P'és pancaritat de diumenje

Sr. D. Es Mascle Ros
Ciutat de Palma, Carré
Arabí 6, pis primé
modelo de directós.
Molt apreciat amich meu:
P'és FOCH Y FUM me enterat
que vols fe un pancaritat...
menjant cadascú lo seu.
Com es tan llarg es camí
no vuy aná carregat,
abusant de s'amistat
ta suplich dugues per mi
bon menja, suc y botellas
de vi, Coñac y Champañy,
y despues porque acompañ
ménies també tres famellas.
No'm po-is amb un apuro
ni vuigues fe una porcada
com sa derrera vegada.
¿Qui havia vist may d'un duro
du 18 reals de vi
y un bon pa de dos reals?
¡Cuant hey pens, encara m'ais
perque abusaras de mi!
Bueno. Espér Mascle Ros
no ferás fetas tan pé-imas.
Du denou reals y sis décimas
de vi y dos panets de dos,
y axí no quedará tant
de pa com s'altre vegada.
¡Cuant hey pens! ¡Quina pan-nada!
Pensei ¿eh? Al entretant
ma prepararás un áse
que no ásí jens es cul.
No fa res si es un gandúl
sa cuestió es que fase vásse.
Llevó durás carabassas
per si acás hem nadá
ja que jo a dins la má
per nadarhi no hey tench trases.
Com que vuy pensá *con todo*
també has de du, o jo heu trop
per si ma fás cualca cop
molta *tintura de yodo*,
y llevó ets espaumadós,
sa pinta y hasta es miray,
y per s'áse du un fragay.
Per noltros aigo de olós
com sa que es serveix allá.
Llevó dus café per prenda,
per darrera.... es barená.
Un parey de *paste'illos*
d'aquells tant dolos ¿m'entens?
Y per escurá ses dents
du també uns cuants palillos.
Acab porque no vuy férlo
molestá. Ja póren corre....
cuant jo he de pegá una gorra
o gordo... o no meterlo.

NOTA

Per si he d'aná a n'es *retrete*
convé que dugas papé
y axí no ma soyaré....
Servidó seu. En Clare-T.

Es foch nostro y es d' l'Infern

Conversa entre un capellá y Es Mascle Ros

—¿Perque es que has d'essé tant baña fent articles
setmanals tots ells anticlericals iniciant forta campana?

—¿Y perque sense rahó predicau demunt sa tróna
obligant a homo y dona borrarsé de suscriptó? ¿Perqué
m'excomunicareu cuant comensá sa Corema?

—T'hem hagut de du a s'esquena, cosa que no mos
pensavem.

—O hem via de quedá mut devánt es vostro *mandato*?

—Mos has donat un mal rato.

—Heu teniu ben merescut. ¿Qui será que no coneix
de que voltros predicau cosas que no practicáu?

—Peró axí sa conseueix aumentá amb dobbés sa
caixa y a més poré consegui continuament es temí sa

menjadora ben baixa. Tothom te dret a sa vida y noltros també hen temí, per axó ta perseguim.

—A mi m'assembla mentida que a jo ma vulguéu privá fent un caramill de próvas, de guañarmé ses garraves o sia un bossí de pá.

—No som noltros; qui axó fá, o heu fa fe que es ben igual, es D. Fulano de Tal que es presenta a confessá y mos diu: Es FOCH Y FUM escriu d'el tot inmoral y está fent forsa de mal a sa molt santa costúm de la terra mallorquina y axó no sóna molt bé a sa róca hont nasqué la Beata Catalina. ¿Pero noltros? ¡Ca berret! Creumé, si no fos per ells hasta dins ets esquinsells podries treure es siulét.

—¿Y de l'Infern que ma diu? ¡Es cert que hey ha foch etern tant en s'estiu com s'hivern?

—Si tant d'hivern com d'estiu no hey hagués foch al Infern, ses ólles d'es capelláns estarien amb descans y seria un mal govern.

—¿Es dí que no bollirien si al Infern no hey hagués foch? Idó ses meues tampoch es cul tant calent tendríen si no fos p'és FOCH Y FUM que fort les ma fa bollí.

—Pues que bullin, pots seguí criticant es beatum.

—Jo no censúr que tenguéu *nebodas* es capelláns, ni que sieu tant llargs de mans com sobradamente sabéu.

—Es que has de considerá que a n'axó heu feim amb rahó y a só de santa misió o sinó pots escolta:

«Creixéu y multiplicáu
a Adán y Eva digué
Deu Señor cuant los va fé
al Paraís Terrenal....»

—D'es «Cami dret y segú per arribá fins al Cel» ha tret vosté aquesta rel.

—¿Vol dí ja el sabies tu?

—Es vers de mossén Claret que dins lo inmoral s'arréla.

—Tens rahó de «Na Manuela.....»

—Axó mateix. ¡Ah pillé! Vosté es molt ardent de sanchs.

—Si Mascle Ros, tens rahó; cuant arriba s'ocasió no respect es balindranchs.

Aqui ma vatj despertá
cregurent xerrá amb so *guasón*
o sia aquell capellá,
emperó sols vatj trobá
sa *neboda* amb un sifón.

CAP VERJO.

S'incendi de s'Arraval

y es Rectó de Sant Matji

Era axó es Divenres Sant a devés les set y mitja y a la Seu sa jent que pitja seit que foch están tocant. Sa campana d'en Figuera tocant ben atropellat amb dia que está privat moure es campanás esquerda, sa jent molt va fé alarmá y partint a sa Faixina veim a Santa Catalina es gran incendi que heyá.

Son dos fiys prenguent venjansa de s'hompare y amb conciencia, veuen que sa seu herencia futj sense deixá esperansa puesto que es vey s'ha casat amb una bona famella y si heu deixa tot a ella volén que heu tróbi cremat.

Es vahinats cuant s'hen temerèn ben aviat varen parti correnços a Sant Matji y un bon rollet s'hen duqueren pues volien qué tocás alarma el Señor Rectó ja que amb sobrada rahó volien s'hen enterás però sas súplicas vanes trobaren un morro fort:—Supuesto que Cristo es mort, no es póren tocá campanes.—¿Y si pren tot s'Arraval per no alarmá es vecindari?—Sa culpa es de s'incendiari que s'ha proposat fer mal.

Tocá a foch no es repicá y a dins un *recinto sacro*, per respectá un *simulacro* avis no poren doná que una illeta está cremant prenguent es foch gran *arraigo* sense que amb sos poáls d'aigo es vahinats pugan aná.

—Es portarsé humanitari optá tal comportament cuant ve tant critich moment? —Com axí es peticionari pujant a n'es campaná en que li costás trebay, o be no arrancá es batay o a foch sa posá a tocá?

—Si haguera estat Sant Matji s'edifici que creniava y es bomberos no esperava també heuria obrat axí? Jo crech que haguera tocat iins que es batay gues caigut o fins que hauria tengut tot s'Arraval alarmat.

—Axó es s'ausili que dona cuant vé tant critich moment aquesta beata jent que du sagrada corona?

—Oh si Cristo obris ets uis! D'empagahit que estaría, altre pich sa moriria sols vent es vostros embuis.

ES MASCLE ROS.

Setmana inquera

INTROID

Sols per sa corrent seguí y fe lo que's damés fan,
segurament que dirán tots los qui ma lletjirán: ¡Tu
POETA? Polmé aquí.

Per sa copia: ES BARBÓ.

QUE TAL?

Si cansats no estau, seguiu
ja que prest acabaré
y en pochs versos vos diré
que ja mos ha en'rads.... s'estiu.

Dilluns arrib de Ciutat,
d'el RAM duya sa jugueta
y per fermé.... sa *cañeta*
trob tot Inca alborotat.

Dimarts, tot son comentaris
y escús es contarvosó
es qui vulga sebreró
que s'enteri p'és diaris.

Dimecres compran es XOT,
aqueells que tenen dobbés;

y es ben se't que mol s d'obrés
renegan de s'avalot.

Dijous, no tenan sesió
nóstros Administradós
y per rescabalarmós

tenim sa gran porfesó.
Divenres que es de Passió
día de molt clemensia,
de consolació y pasiensi

vos aconséya ES BARBÓ.
Disapte mos tocan Glòria

y n'is veu plorá nigú
pero estich sert y segú
que l'any 19 per eucalú
será de grata memoria.

No parlém de cosas tristes
a las penas puñaladas
demá qui no te PANADES
cuando menos n'heurá vistes.

Diumenje tendrà PANADES
es qui les sembrá a bon lloch
¿cuants n'hi ha que no tendrán foch
per fer sopas escaldades?

Sobre tot és, es conort
segóns adají vey diu
l'any qui vé es qui será viu

A LLÚBI saben la resta.

Barbó y Barbé.

Artá progrésa

Tot el Mon está amb progrés y Artá no queda enderrera. Ja han comensat sa barrera es nostros picapadrés, sa puja de ses subsistencies
d'el lògich manteniment ja los fé demaná au-

ment per salvá ses circunstancies.

Tenen una reunió resolgent asociaré y ja firman tots de plé per fe sa gran petició. S'au-

ment de dos realets ya essé lo que demanaren,

alguns mestres acceptaren, altres quedaren es-

trecls.

Un mestre de molta fama los espeñá es do-

cument creguent essé mes valent que un nebot

de devall cama. Pronta es posen amb moiement

y li deixen es trabay. Ell no so hagués pensat

mai que axó fes sa seuja jent, cregui que tenía

esclaus y obrant com un Rey Herodes anava

fent noves modes per passá tots es portals.

Acudi á s'Antoridad per fe tancá á Can Co-

rona. ¿Que es creu aquesta persona que tot está

esclavisa?

Ja van fent es R-glamens y cap dret á n'es

Progrés y es jornal un poquet mes aumenta

d'el aliments y si algún obré ha faltat á sa pa-

raula qu' dá, ja may l'heu de despreciá perque

se convensará que ha masié es vostro costat.

¡Viscan es picapadrés y visca sa Sociedad!

¡Avant es qui está associat, d-sprecent es retro-

cé! ¡Farcés, fustés, sabatés y ses damés enti-

dats, no estiguem ja més parats y esperém

pronta es barbés.

A. Fortesa

Notícies Manacorines

Sa Sociedad «La Reforma» ha pres *revuelo* politich y allá entre un y altre critich sa reper-teix cualca morma.

N'hi ha un que va molt inflat pero ja es desinflà y si no pot rebentá si es que no haje rebentat y altres no t'nguent *sociego* y no essent jens escoltats també pareix s'han inflats y han pres *las de Villadiego*.

Nòtros que tenim fumera y avuy no podem fumà tranquils hem de protestá contra Sa Tabacalera. Mos ven es tabach podrit y el mos eleva de preu y per postres el mos treu com una picha d'homit.

Es prèus mos han elevats y heurém de deixá es fumá si es que no vulguém quedá bossa buida enverenats.

Cada any hayá es cuenta igual en vení es Divenres Sant per si ha d'anà devant militar ó judicial que son ses Autoridats que tenim a Manacó y están sense tó ni só anualment desorientats.

Cert es que una Real Orde amb el Corpus fa constar que toca á n'es Militar pero aquí hayá aquest desorde porque de de fa molts anys, la dreta sa conced-ix á n'es Juix y la mar ix mes no ets s'sus amichs estrañys.

S'és Baile vol evità de que un altre any subsevesca de que s'armi aquesta gresca facilment heu obtindrà pues per alioña tal guerra pot du amb forma recta y neta, «*Mitja-Bota* á la dreta y *Es Masclle Ros* á l'esquerra.

Ja han comensat ets ensais d' «*Heroies Manacorí*» obra que s'ha de fe aquí amb admirables trebails. Es teatro Variedades sembla que serà petit pues sa jent s'ha desxonxit comensant localidades pues sa victoria es segura y veim ja es públich que sóbra pues que se tracta d'una obra que combatex for s'usura.

La gente «bien» que acudeix á n'es Teatro diariament, demostra un comportament que una crítica es mateix; pues axó de molestá es neutrals espectadòs, si s'hen tem *Es Masclle Ros* molta de coua durá. Sembla una pescatería y amb aquellas riyotes pareixebugaderotes de ranci bugadería.

Per tant si aquestes cotorres na tracten d'esta callades, hay lieurá foquifumades, sinó.... amb aquest el m' esbòires.

MITJA-BOTA

Teatros, Cines y Variedades

Principal: H'ya una gran companyia que trebaya de lo fino porque en *Güell* y n'*Asquerino* tenen llenos cada dia y tu públich que t'estibes per veure en *Ricardo Güell*, anguañy a n'en *Tous* y *Ribas* hi h'is t'co'nprà un bon anyell.

Lirich: Los *Harris* que cuant los tóca mos ballen coses may vistes y heu fan bé ses completises na *Marietina* y na *Roca*.

Cine Protectora: Llenos tota sa setmana y sa jent hay acudeix ja que segons vetj segueix «*La Muchacha Americana*».

Victoria: Cine fan per no mudá però es públich agrahit hay acudeix cada nit ja que sa vol recreá.

Modern: Palma y Santa Catalina son dos distinjis locais hont fan cintas colosals o be sia cosa fina.

Asistencia Palmesana: A s'Empresa Sollerica no li pot anà mes ! é porque amb sos llenos que te ben aviat sa ferá rica.

Obrers Catòlichs: No mos hi romp'én cap càma porque no tenim costúm d'ana i y es FOCH Y FUM d'aquests may reb es programa.

Inmoralidades barberils

Es gremi d'ets immorals és es gremi d'es barbés pues que tenen de lo mes uns termes molt infernals.

Com que trebayan amb pel (y axó no sa pot nega) es que soLEN conversá gruixat y sen-se recéi.

T'hen entres a ca's barbé y s'official cuant ta mira que t'as us a sa cadira totduna ja diu: —«Pot hé.»

Quin terma mes grollerot «posét bé» axó a una dóna no trob raro si li sóna, dit a un homo, fa c... y tu li respóns: «Femó» y aquí es barbé t'ensabona y ben aviat «ta dóna» passades amb so rahó. —«¿Que el ta sents?» —«Pitja un poch mes» li dius tu a s'official si es que no ta fasse mal. ¡Heu son pillins es barbés! —«¿Vols un polvo?» —¿Perque no? Pósa polvos si et cau bé y axí en anà p'es carré despediré bona oló. Y per tocanté sa guixa estant ja llest d'es rahó, amb so pulvarisado primet, primet ta compixen

—«¿Que vols es pel per amunt?» —Si, arravinxinem y «es cap» ja sol fregarté fins que arribes a n'es punt d'está llest de s'afeitada. Y per acabá es precis que es mosset sense permís ta «negui una espolsada.»

Y si axó no es immoral, que baje Dios y lo diga puesto que es barbé t'obliga a fé un pecat venial ja que tu a n'es moment que d'aquell puesto t'ixcas, no negarás de que pécas per mes que es de pensament.

J' que es FOCH Y FUM critica aqu' sta jent de sotana ¿perque a n'es barbés amb gana tan-sols no els xcomunica?

S'Heréu de Can Pruna.

ESTELLICÓNS

Fum de Capdepera (A un anònim)

Tu que temps fa publicares un escrit lo mes traidó y com un vil polissó es teu *cufis* amagares, jo ta seguiriá sa pista y tant si ets nás com si ets xato, publicaré es teu retrato ja que som bon retratista.

Creu, que ta pararé amb plata y amb prosa jo ta diré de que tu tant-sols saps fe molt sovint *meter la pata*.

Es temps aquell de sa pò ja no hay es per Capdepéra y un com tu que du xarrera prest sebrá que cosa es bo.

Malament vares obrá y per cert que feres tard; pènsa que fa molt covart tirá y amagá sa mà.

Procura seguí es consej que ta deix escrit aquí.
Si no vols torná vermey posa a n'aquest mal remey, to dir.

Un Capdeperi.

NOTA DE REDACCIÓ: A s'autó que envia axó y hem demana per aquelles simpaticotes famellas, estiga tranquil que jo no les he tornades veure ni he sabut mes es seus caires si van a beure a Bons Ayres o ahont pèstes van a benre.

Pasco a n'el Perú

Lluñ de cameua hem trobava aquestes festes de Pasco y per cert m'hen vatj du xasco porque ja may ma pensava que tant alegra heu passava un que vengués a Ciutat amb dia tant señat lluñy d'es parents, y es segú que a sa Fonda d'el Perú bones festes he pasat.

D'es Pont d'Inca

Durant aquesta Corema y obrant com a bon cristia, jo no he volgut publica ni a ningú he volgut fe tema, que es teatros tots tancats menos ets Obrers Catòlichs que esent Romàns y Apostòlichs es ritos no han respectats.

Jo tampoch he volgut di que hay haje hagut pont-dinqueros y d'es mes saragueteros! que s'han acostats a mi diguentiné que per favò FOCH Y FUM no los du-gués per pò que no s'hen temé es molt simpàtic Recotto. També hay hagut molte altas, progrésa sa suscripció, pu-s s'excomunicació no fa pò a qui no te faltes però un tipo MOSTAXUT que amb eleccions fa lluernes y recorre ses tavernes y que fa una oló qui pnt, font sa propaganda vòla com aquell que no son;

res pero jo li promet que es mes boix que un mestre d'escola y quant jo prengui sa meua potsé que li aturi es vol, porque ni amb un parasol podrá sortí de caseua.

XIM.

Huelga de modistes

Ses modistes palmesanes amb huelga es declaran si ses mestres no fan tot lo que ellas tenen ganes.

Sa jornada de vuit hores y un bon augment de salari demanen, de lo contrari veurém a ses *semi-nores* amb quadrilletas de mil que es pasetjarán amb vaga y fan bé, pues si no heu paga convé conservin es fil, pues ni tenen es fil fort y s'no sa podrirà y axí el pore conservá fins a l'hora de sa mort. Sa guya no enfilarán per un jornalet roñós y en no poré afina es cós sa vetlada deixarán.

Ale, endavant modistetes que sa victoria es total, y per fervós fé bastetas vos han de mollá pesetas, no dos reals de jornal.

A n'es nostros lectors

Si heu masté un electricista cercáu en Bartomeu Pons qui de clients hen le gran llista y consegueix tal conquista perque es ell un d'es mes bons.

Jovellanos 12-3.

Es sol-pás catalinero

Aquest any no hay ha hagut gràs a dins es nostre Arraval perque sense havé fet mal, mos quedam sense sol-pás. Com era antiga costüm a n'aquesta santa terra vení s'atlot amb sa jerra. Sol-pás ensenéu es llum. Y anguañy també ha vengut s'atlot amb sa cançó emperò el seno Rectó no hem vist pelat ni pelut.

Ja heu val! Com mes va mes vela amb sa jent de sacrificia. Mos fe tení tot lo dia ben encesa sa candela, però no sa descuidá d'anà hont hay havia gràs y noltros sense sol-pás anguañy hem gut de queda.

per lo tant amads jermáns a n'aquest de Sant Matji a coro li haurém de dí «o tots móros o cristians.»

433 cristians catalineros.

Sabó clerical

Dins una bugaderia d'aquesta santa Ciutat hont hayá un jelós prelat hay vati sentí s'altre dia una bona lleitania de bugaderes amb junta que es mereixen una munta puesto que tenen coratje per usá asquerós llenguatge que posa es cabells de punta.

Heyá que di que fan net amb sabó privileiat que va amb un cáliz marcat y un rotul que diu CANET.

A mí hem varen enterà que no es fet de cap dimoni, el fabrícia un capellá de sa Plassa Sant Antoni y elles estan flastomant s'aludit sabó CANET, pues diuen que no fa net en que fort vajen fregant.

Frente a una marca sagrada com du aquest sabó CANET y amollarné bon esplet de flastomia gruixada, frob que en que fassee bugada y en que sia retrechera morirà sa bugadera p'el dimoni fitorada.

Heu diu sa Prensa Grossa

«*La Ultima Hora*», de dimars, mos endóssa que el ex-Kaiser es a Palma. Tothom heu creu a pesá que es casi segú que sa tracta d'una *emblanquinada* periodística; en canvi noltros sabém casi cert (perque mos ho digué un *telegrafista* que veranea per S'Arenal) que es President d'ets Estats Units Mr. Wilson sa passetjava s'altre vespre de brasset amb na Simona sa cacahuera y no heu haviem volgut di porque ets increduls no mos tractasen d'embusteros.

Visca s'emb'anquinada!

D'es Círculo d'Obrers Catòlichs

Ninets que no feis s'alsada ni hasta d'un quissó assegut segons m'han dit que heu perdut molt joves s'acostumada temor al Infern y es foch tant en dilluns com divenres porque vetj que essent molt tenres vos dedicau a n'es joch.

Aquesta menoridad que allá habita cada dia que es cuidi sa policia d'imposari autoridad.

Calsat Estarellas

Ja ha canviat es mostradó amb feina d'última móda y allá sa clientela hey roda pues material superió pôsa y axí es que amb rahó jent de bon gust acudeix y a la cisa si surteix perque no fa pagá el pato. Per un preu d'el tot barato bon trebay sa consegueix.

Sindicato 116

LA FORTUNA

Ses màquines de cosir
compra amb cua sevol estat
danté bona cantidad
y si hen teniu duislasí
que agrahiré lo que aquí
setmanalment s'anuncia.
Qui ven vey, fa economia
com voltors poréu compendre.
Qui te màquines per vendrà
que s'apani y fasse via.

Marmaladores Indioteras

Un estol de famelletes que sempre están criticant es que pasen per devant caseua y a ses llenguetes d'aquestes llengarudetes si no perden tal costum y criticant fan consum ments que los venga amb gana les daré cada setmana raccions de FOCH Y FUM.

Beatum d'Algaida

P'es carré de l'Amargura una beatota heyá que a l'Iglesi va a cantá fent molt plena sa mesura pero com may está trista ses cames no li fan figura pues basta que sia amiga d'es directó y organista.

Biobibliografía thebussiana (Suplicado)

Como signo de admiración hacia el ingenioso hidalgo de Medina Sidonia, don Mariano Pardo de Figueroa, un entusiasta thebussianista está confeccionando una Biobibliografía thebussiana y suplica le remitan noticia, prefiriendo copia, de cuantas publicaciones hayan inserto algo del prolífico Doctor Thebussen o que a él o a sus escritos hubiese hecho referencia; indíquese, en el primer caso, y a ser posible, título, lugar, día, mes y año del papel en que se publicó el escrito y el autor de éste. Se agradecerá bastante y no se olvidará al estampar la mencionada Biobibliografía thebussiana.

Las notas o copias pueden enviarse a Enrique de la Riva y Ramírez, vecino de Madrid, que habita en la calle de San Isidro, número 6 duplicado, piso bajo de la izquierda.

De Campos del Puerto

Escoit Señor Director: ¿Vosté no podría saber que es lo que acostumbran rebre d'un molt sagrat oradó, dues simpáticas níñes que a Deu bé saben servir y que van esent cosines p'es carré de Santany?

Com hey van que ja fa fosca es per lo mateix que dich si a n'es ja citat amich van a encenderli sa llosca. Per lo tant, procurare si es que heu figura averiguá y axí heu podrém publicá clà la setmana qui vé.

Reclams

Es qui haje escrit lo d'Andraitx d'en Miquel d'es Bodaluch, jo publicarley no puch ja que ell amolla un empaxt que no pot estar mes be p'es concrets detalls que dóna y si s'autó vé amb persona, jur que l'hey publicaré.

Un fogué Establimenté

Ha estat amo y concejal empero ayuy tant sols es un bosinet de pajés que desconeix sa moral.

Va darrera una criada que tenim a Establiments y sa troba a tots moments a l'amo'n Fava Palada, que per tot la persegueix, inclús a missa primera y no perd may sa quimera per mes que res consegueix.

Cuant arriba a n'es café amolla mil groseries predican sense manies y sembla just un missé.

Un poch de coneixement
que sou un homo easat.
Si voléu torná decent
precisa aneu al moment
a compré una Urbanidad.

Poesia decimal

A mon amich es Batle de Capellá:

Un tal Jaume de s'Estafiy es batle de Capellá, que diven que d'es que entrá treu es ventre de mal afy, per afinidad sa uni per porersé reperti sa sanch d'es jermá prohísmo y deixant qu'es caciquismo donás a n'es poble fi.

Desde que ells dos han entrat s'han comesos mil desordens, han trabaiat a las sordes y es poble han duit enganat, y si qualcú s'ha queixat pe sa falta de justici

LA FORTUNA

Li han armat un gros judici propi de la Inquisisió y no tengan compasión l'han tirat a un precipici.

Es fe ana allá han proposat una angelical señora immoral y charradora que no te res dins es cap, y porque es poble ha esclamat que no vo tal dona a lá, tal bullia han ibat a armá, que crech que dins tot es poble no hayá una persona noble que be el sa puga mirá. Oh Batle d'es desgovern! per vos ayuy pols sa lira y la pobre poch ma inspira porque du es fret de s'hivern si es que com a un cá estern no volen ese tractats no fajen mes desbarats, si no poren caminá en compañía d'en Moll y amb una pedre a n'es coll tirarvós de cap dins ma.

S'amich calviané.

Pasté de Son Sardina

Fan grossa murmuració unes cuantes sardineres fent de beates fuleras heu conten a n'es Rector y festejant un seño que per fé pô a n'es muchachos ja s'ha deixat es mostachos d'es que l'han fet directó.

Si no procurau fe bonda y anau seguint marmulant es FOCH Y FUM flametjant vos fera un bon caú y ronda.

Calius de forné de Santany

Es sa pura veritat lo que feren tres famellas casadas santanyeras cuant gafaren aquell gat, no va se brú, ni jelat, y poréu veure qui son, son tres ratotas de forn, que menjaren ensiamadas dolsas y begueren rom, fins qu'es cap les va na entorn, d'es maretjament que duyen, dins un cuarto sa despuyan y sa tregueren es trastos, midantse es pel d'es mostachos, qui el tendría mes raull havia de paga es gastos, li va toca a na Miquela havé de paga garrida calenta na Margalida, y na María sa jéla.

Despues sen varen aná allá von tenian ganas marmulant d'aquí y d'allà, diguella aquell palacañas en moltes trases y mañas aquella atleta... enjega, mira can d'aná xerra, sa partida de bajanas.

Maria y Margalideta na Miquela va pagá es gat que varen gafa. Si vos tornau engatá es FOCH Y FUM cantarà tota sa vostra planeta y a demunt cada lletra un bon acento hey heurá.

Barrabás en forma de Papa.

Gente «bien» Escolta

CINE
*Sa Corema ja hem passat
y fent cosa encantadora,
es públich aficionat
a un eixe ben projectat
sol aná a «la Protectora.»*

D'es Pont de Sant Matji

Estaven fent un bon truch y sis grans truqueros eren asseguts dins Ca's Puput y bastant de renó feien y mestre Pep es Barbut mientres amb noltros jugava, moltes cartes s'amagava porque guanya hagués volgut y en Verga (no es millonari) tant maient heu va fe que va aná a veure es tassé per convidá es seu contrari, y en Geroni que enfadat estava cuant altres reyen y que fentí embuis li freyen sempre l'amo. ¡Bon bugat! També hey havia es Boté que de veure que guanya, de gust que l'omo hey passa sa baya y tot li caigüé y cuant tots aquests partiren qui perdé l'amo va essé pues per rescabalarse ses cartes sa repartiren. Y diumenge vos convit a ferné un a Sa Pradera que allá anirà de primera per fe un truch, retruch y envit. Heuréu vist que no tench freno cuant ma pos a jugá es truch y darvós ventatges puch.

Servidó MASCLE MORENO.

De Sen Suñeret

P'es carré d'Obispo Maura tres germanes montuïriences que son bastant repalencas y no tenen pô de caure juntas amb un mestre coix que se es nom però el ma call, fan academia de ball, de magrelo y m'a de moix.

Y com que estan a les foscas ja que no heu fan may de dia, si s'hen tem sa policia los arruixara ses moscas.

K. K. TUA.

Prop d'es Café Francés

ES COIX
*Si heu d'aná a cap ceremoni
o assisti a cap matrimoni
feisvós llempia es calsat
p en Bartomeu Enseñat
de sa Plaça Sant Antoni.*

Es Divenres Sant a Son Carrió

Diga es poble lo que diga, entre s'escolá majo y es molt simpàtic! Rectó tenguieren gran discussió d' hora moderna y antiga pues un llo mal entés casi los dugué a un mal batre; si mata Cristo a les quatre o mata Cristo a les tres y are aquí jo sols diré a n'aquests que mos combaten, que segons vetjells el maten a s' hora que los convé.

Carreras de cavalls

Es d'en Boira, es de S' Hortet y es d'en Juan de Son Pons que son tres cavalls molts bons, diumenge feran s'esplét, però es de Son Pons guanya porque consegui ventatje y está dotat de coratje com molt bé va demostrá.

Es públich li discutia si es vía desberetat mes si es públich gues callat mientres es cavall corria, haguera aguantat es trot que es un animal molt fi que bé sa sap distingir y que lluhirsé molt pot y en que estiga censurat qui p' es contrari posá, es de Son Pons va guanya porque va arribá á devant.

Ciclistas! Escoltáu!

PINTÓ
*No heu heuréu somiat may
cosí reya ferla nova.
Idó be: en Bartomeu Gay
fa amb maquines bon trebay
que hasta el vos somet a prova.*

Clericalisme sansallé

Aqui tenim un Viqueri d'es mes llests y mes sabuts que no pasará miseri mientres hey haja llanufs, per axó es dia d'el Ram qui tenga bon uy heu veu que obliga á besá sa creu que es sansellés respectau, empero aquest tanralot lo que crech que presumia' era de si conseguia poré anguañ matá un bon xot y clá, sa jent que passava á besa sa creu sagrada, dins sa bassina esposada es d'obbes hey amollava y are segons calculam tots noltros es sansellés que es Viqueri amb sos d'obbes fe sa jumenta d'el Ram.

Telegrama del Terreno

Sentim no está organisada de sa pell, sa Sociedad empero que hem acordad sa Directiva á sa caravana armada que sa junta terrenera totduna que heu puga sobre diliuent los vendrá á rebra per arriba a sa Pradera. Hen está constituits á menja el convidaré a un banquete que ferem tots de menjá exquisits.

Pestenaga per devant, brás jitano per derrera y sa Junta Terrenera que fort s'estará atipant.

Propaganda clerical d' Alaró

Era aixó es Divenres sant y jo sempre havia vist predicá que á Jesucrist el feren patí bastant però morta tal costum es nostre predicado va dedicá es seu sermó á n' es valent FOCH Y FUM y es poble tot alarmat totdua que va arribá ja el mos volia comprá á un preu d' el tot elevat obrant tots com á cristians amb aquesta santa tanda de sagrada propaganda el prenen de ses mans. Si no aumenta sa tirada es simpatic Mascle Ros, quedarán es suscriptos sense lletji y los agrada lletji s'escriure crescut y are es cuant tots ells sa temen de que com mes la remenen á sa m.r.d. molt mes put.

Merendero Bons Ayres

EL PINTÓ
*Com que está prop de Ciutat
y a punt molt ben elejít
es per lo que es freqüentat
per pareves d'amistad
que van d'escabetxo y frit.*

Plaça de Toros

Diumenge 4 de Matx comensen sa temporada amb una gran novillada y no acabarán s'empatx fins que es presenti s'hivern que remuya la Plaça, corridas de tota classe deixaran record etern.

De D. Manuel Santos son 6 braus y hermosos novillos que amb afilats pitonillos diuen que valen un Món y en Chaves, en Belenguer amb en Cándido Velasco, darán a n'es públich chasco ja que molt be heu saben fer y també com a remate sa ferá espectacle nou pues sortirà es terç bou a barayarsé amb n' Oñate.

Es preu es molt moderat y s'espectacle es divino, per tan es Circo Taurino promet veure's estibat.